OOST POST
SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 103 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.
Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ Nederland. . . . . „ 12.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 27 DECEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Bij eene beleefde herinnering aan de vernieuwing van het abonnement op dit blad over het eerste half-jaar 1859, voegen Redactie en Uitgevers volgaarne de verzekering dat zij hunne beste pogingen zullen aanwenden om hunne courant te doen vooruitgaan in belangrijkheid van inhoud en netheid van typographische uitvoering, ten opzigte van welke laatste zij het genoegen hebben mede te deelen, dat hunne drukkerij eerlang van eene geheel nieuwe letter zal zijn voorzien, welke bereids, volgens bij hun ontvangen tijding, aan hen uit Nederland is afgezonden.

Abonnementsgelden voor dit blad kunnen gestort worden:
Te Batavia bij de HH. G. Kolff & Co.
„ Samarang „ „ „ de Groot Kolff & Co
en te Soerabaya bij de uitgevers.

E. FUHRI & CO.

DE VERGUNNING OM ZICH OP JAVA TE VESTIGEN.

Onlangs hebben wij getracht de wenschelijkheid te betoogen dat de thans nog werkende wetsbepalingen, betrekkelijk het verlaten dezer kolonie door anderen werden vervangen, althans dat dezelven meer in overeenstemming werden gebragt met het sedert tien en een half jaar in deze kolonie ingevoerde burgerlijke regt.

Even wenschelijk is het dat men mogt besluiten om uitvoering te geven aan de voorschriften van Art. 105 van *het Reglement op het beleid der Regering* en dat er alzoo in den geest van dat Reglement eene algemeene verordening werd daargesteld, betreffende het vestigen van Nederlanders en vreemdelingen in de kolonie.

In het *Algemeen Handelsblad* van 13 October ll. wordt het volgende opmerkelijke ingezonden stuk gevonden, dat die wenschelijkheid nog meer doet uitkomen. Het is van den volgenden inhoud:

Eenige weken geleden was ik getuige van de vele moeite, welke zich eene achtingswaardige familie heeft moeten getroosten om vergunning te verkrijgen naar Java te vertrekken. De vele formaliteiten en lasten daarvoor gevorderd, doen het bijna wenschelijk voorkomen over Belgie of Engeland naar Nederl. Indie te vertrekken; eerst moet men twee borgen opgeven en dan nog vier borgen om voor die twee borgen in te staan, alsof men het onmogelijk voor Nederlanders wilde maken naar de Nederlandsche Kolonien te vertrekken; zulks gaat met Engelschen en andere vreemdelingen ook veel gemakkelijker, en is, nu er consuls zijn, hunne positie veel beter dan die van de Nederlanders.

Zonderling stak hierbij af, dat het zoontje van mijn kruijer zich had bereid verklaard naar de Kaap te vertrekken en van alle kanten medewerking, hulp, ondersteuning en belangstelling ondervond. — Is dan het Nederlandsche element nadeelig in de Nederlandsche Bezittingen? Ik geloof het niet, maar wel dat het in de Kaap tegen de belangen van Engeland is; van waar dan dit vreemde verschijnsel?

Van waar dat vreemde verschijnsel? Natuurlijkerwijze kan daarop geen ander antwoord worden gegeven, dan dat de Engelsche staatkunde in deze van de Nederlandsche hemelsbreed verschilt. Engeland moedigt de uitbreiding van het Europeesche element in zijne kolonien met alle magt aan. De tot dus verre in Nederland nog stand houdende maatregelen schijnen eene tegenovergestelde rigting aan te duiden. Welke van die beide rigtingen de beste is zal de tijd moeten leeren, maar zooveel is onzes inziens zeker, dat nu het tijdvak der monopolien langzamerhand plaats maakt voor dat der vrije concurrentie, het raadzaam is, althans indien men niet tegen den stroom des tijdgeests wil blijven inroeijen, om alle mogelijke noodelooze beperkende bepalingen op te heffen, welke de uitbreiding van het Nederlandsche element in de Nederlandsche kolonien in den weg staan.

Het is in het belang van het algemeen dat er verordeningen bestaan ter wering van vagabondage in de kolonie, ook met opzigt tot Europeanen, maar die verordeningen behooren met omzigtigheid te worden toegepast, vooral ten opzigte van Nederlanders.

De kolonien en bezittingen van den staat toch maken een deel uit van het koninkrijk, waartoe ieder Nederlander behoort. Het regt dus van ieder Nederlander om zich binnen de grenzen van alle deelen van het rijk te bewegen, en aldaar zijne middelen van bestaan te zoeken behoort zoo min en zoo omzigtig mogelijk beperkt te worden, indien men niet te kort wil doen aan de vrijheid, welke aan ieder Nederlander door de Grondwet niet alleen, maar ook door de eerste voorschriften van regt en billijkheid gewaarborgd is.

Wat baat het of er al een Regerings-Reglement bestaat, indien men geene uitvoering geeft aan de verschillende daarin vervatte bepalingen, welke het daarstellen van algemeene verordeningen bevelen.

Wel is er bij het nieuwe Regerings-Reglement voorgeschreven dat alle wettelijke verordeningen, reglementen en besluiten, welke op het tijdstip der invoering bestonden, van kracht blijven, tot zij door anderen zijn vervangen, maar, gelijk wij reeds meermalen hebben aangetoond, er zijn onder die verordeningen zoo vele verouderden, die niet geheel en al met den geest in het Reglement nedergelegd, overeenstemmen, dat er, zoo wij met vertrouwen en als eene der organen van de openbare meening durven verzekeren, ten zeerste naar de algeheele uitvoering van het Reglement verlangd wordt, en deze zij dan aan de wijsheid en verlichting van onze Regering ten dringendste aanbevolen.

Redactie.

BEKENDMAKING.

De Resident van Soerabaija brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat de postpakketten, bestemd voor de verzending naar Europa, met de overlandmail, gedurende 1859 zullen worden gesloten op de ondervolgende dagen des middags ten 4 ure, als:

In de maand	Januarij	op den 2den en 18den.
„ „ „	Februarij	„ „ 2den „ 18den.
„ „ „	Maart	„ „ 5den „ 21sten.
„ „ „	April	„ „ 2den 18den en 30sten.
„ „ „	Mei	„ „ 18den
„ „ „	Junij	„ „ 1sten, 17den en 30sten.
„ „ „	Julij	„ „ 17den
„ „ „	Augustus	„ „ 1sten en 17den.
„ „ „	September	„ „ 2den „ 18den.
„ „ „	October	„ „ 2den „ 18den.
„ „ „	November	„ „ 2den „ 18den.
„ „ „	December	„ „ 2den „ 18den.

Zullende ingeval hierin eenige verandering mogt komen, daarvan bij tijds worden kennis gegeven.

Soerabaya, *De Resident voornoemd,*
den 23 *December* 1858. (43) VAN DER WIJCK.

ROOMSCH-KATHOLIEK ARMBESTUUR.

(*Gratis*) Ingevolge besluit der Hooge Regering de dato 8 Mei 1834, zal de driemaandelijksche Huis-Collecte over het vierde kwartaal van het jaar 1858, gehouden worden op *Dingsdag den 28sten December* aanstaande en volgende dagen
Namens het Roomsch-Katholiek armbestuur.
De Voorzitter,
C. J. H. FRANSSEN.

JEANNETTE VALDEMONT
OF
Een offer der nieuwste damesmodes.

In de straat St. Martin te Parijs leefde een echtpaar zoo gelukkig, als er geen tweede in die wereldstad gevonden kon worden, te weten: de heer Valdemont, een jong scheikundige en zijne allerbekoorlijkste vrouw Jeannette Valdemont, geb. Fleurier. Zij bezat slechts één zwak, en dat was dat zij de mode in alles navolgde, tot in het bespottelijke toe. Zij wist allerlei kunstjes en middelen in het werk te stellen, om van haar man alles gedaan te krijgen.

Op een zekeren dag zag zij er zeer mistroostig uit; de man begreep teregt, dat zij weêr een wensch koesterde, dien zij nog niet had durven uiten.

„Wat scheelt er aan, mijn schat?" vroeg Valdemont, toen zij beiden aan het diner zaten.

„Och, ik mankeer niets, volstrekt niets," antwoordde Jeannette op een toon, die duidelijk verried, dat het tegendeel waar was.

„Gij schijnt wat koortsig te zijn," hernam Valdemont, „ik zal dadelijk om den doctor zenden."

„Doe dat niet, bid ik u; ik gevoel mij wezenlijk wel; alleen . . ." verder kon zij niet spreken.

„Nu, mijn schat, wat wilt ge? verlangt ge iets, noem mij dan uw wensch: kan ik hem vervullen, dan beloof ik het u reeds vooruit."

Jeannette zweeg nog eenige oogenblikken; maar daarop begon zij: „ik weet, dat gij lagchen zult over hetgeen ik u te vragen heb, maar toch zal ik het wagen. Gij spottedet altijd met die wijde kleêren der dames, welke veel op de hoepelrokken der vorige eeuw beginnen te gelijken. In het eerst bevielen zij mij ook niet, maar thans ondervind ik, dat men door alle fatsoenlijke dames met den nek wordt aangezien, als men de mode niet volgt. Daar heb ik nu van morgen op de Boulevard de la Madelaine in een mode-magazijn de heerlijkste crinolines gezien, die men zich voorstellen kan. — Charles (en het gelaat van Mevrouw Valdemont nam eene onbeschrijfelijk treurige uitdrukking aan), Charles, ik voel nu, dat men zonder crinoline niet leven kan. Ik durf niet langer, zonder zoo'n kleedingstuk, op de wandelplaatsen verschijnen. Men zou mij met den vinger nawijzen en bespotten, hetgeen ik niet zou kunnen overleven."

Jeannette viel uitgeput op de ottomane neêr. Valdemont intusschen was zeer ernstig geworden.

„Lieve Jeannette," zoo begon hij eindelijk, „hoe gaarne ik uwe wenschen ook wil voldoen, zoo kan ik thans aan uw verzoek geen gehoor geven. Ik heb een geweldigen afkeer van de crinolines, sints de schoone gravin de Laurevilliers een zoo ongelukkig slagtoffer van die dwaze mode is geworden."

„Ik beloof het u, ik zal heel voorzigtig zijn," riep Jeannette, „maar ik zeg u, tevens dat ik ziek, ja ernstig ziek zal worden, als gij mijne bede niet verhoort."

„Ik hoop," antwoordde Valdemont, „dat de liefde, die gij voor mij koestert, u bewaren zal om toe te geven aan uw verlangen, want ik moet u nogmaals zeggen, dat het uw eerste wensch is, dien ik niet kan en mag vervullen."

Op het hooren van deze woorden rees Jeannette overeind, brak in hevige tranen uit en ging dadelijk al zuchtende naar haar kamer, die zij achter zich sloot. Wat haar man ook bad, zij bleef onzigtbaar. en zij riep door de gesloten deur heen, dat zij liever van honger wilde sterven, dan zonder crinoline leven.

Valdemont was radeloos en in zijne ziel bedroefd. Hij had zich vast voorgenomen, dat er volstrekt geen crinoline in zijn huis mogt komen. Intusschen beminde hij zijne vrouw innig, zoodat hij zijne hersenen afmartelde, om iets te verzinnen, dat hem uit zijne moeijelijke positie kon redden.

En Valdemont vond een uitweg! Zou voor zulk een bekwaam scheikundige iets onmogelijk zijn?

Op den avond van denzelfden dag klopte hij triomferend aan de deur van de kamer, waar zijne nog altijd ontroostbare vrouw haar verblijf hield.

„Laat mij binnen, Jeannette," riep hij.

„Slechts met eene crinoline kunt gij de deur openen," gaf zij met krachtige stem ten antwoord.

„Uwe wenschen zullen overtroffen worden," verzekerde Valdemont en dadelijk opende Jeannette de deur voor haren gemaal, die haar een onoogelijk kleedingstuk, zonder kleur en zonder bijzondere vormen, voor de oogen

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS.

De kommissie zal maandelijks doen bekend maken, de namen van Heeren gekommitteerde leden, voor alle scholen en schoolzaken ter stede Soerabaija. Ouders, voogden, onderwijzers, — belanghebbenden, worden verzocht zich tot deze Heeren gekommitteerden te wenden;

Over Januarij 1858 zijn gekommitteerd, de H. H. MR. MANGELAAR MEERTENS & MR. 's JACOB.

Ter ordonnantie van de kommissie,
J. HAGEMAN, J. C. Z.
Secretaris.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 28sten December 1858.
Voor de woning van den heer P. J. Dumoulin aan de Kaliemaas.

Op Woensdag den 29sten December 1858.
Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de chin. kamp.

Op Donderdag den 30sten December 1858.
Voor de toko van de heeren Adam & Co, in de stad.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eenen *ZOON* B. VAN DELDEN, *Brouwer*.
24 *December*. (1340)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed ons geliefd *ZOONTJE* JOHANNES FREDERIK ELIZA, in den ouderdom van 2 jaren.
MALANG, A. KOMMISSARIS.
16 *December* 1858. L. J. KOMMISSARIS.
(1325) *Klaassen.*

Het behaagde den Almagtigen, ons geliefd *DOCHTERTJE* in den jeugdigen leeftijd van ruim drie maanden tot zich te nemen.
SOERABAYA, J. J. BÉAR.
20 *December* 1858. G. G. BÉAR.
(1326) *de Lizer de Morsain.*

VENDUTIE WEGENS VERTREK,

Op Dingsdag den 28sten December a. s.
Ten huize van den WelEdelGestr. Heer P. J DUMOULIN.

DOOR
E. FUHRI & CO.

Van Mahonij- Sono-kembang- Ambonhouten en andere *Meubelen*, als *Tafels*, *Stoelen*, *Kasten*, *Banken*, *Wip-* en *Luijaardstoelen*, *Knapen*, *Consoles*, *Bufet* en *Etenstafels*, van 24 personen eene *Voltaire Kroon-Hang- staande* en *Muurlampen*, *Toiletspiegels*, houten en ijzeren *Ledikanten*, *Spiegels*, *Schilderijen Klokken* en *Pendules*, Porceleinen en andere *Etagere voorwerpen*, eene welluidende *Pianino*, voor dit klimaat vervaardigd, eene *Piano*, eene welluidende *Viool*, *Vloerkleeden* en *Alcatieven*, Porceleinen *Eetserviesen* voor 12 en 24 personen, *Theeservies*, *Glas* en *Kristalwerk*, *Geweren*, en een paar prachtige *Pistolen* in doos, eene partij *Zilverwerk* enz., enz.

Voorts eene elegante *Victoria Vis à Vis*, een *Palankijn*, een span *Bruine Sandelhout* en een span *Isabellen Makassaarsche wagen paarden een over walsch rijpaard*, *Engelsche Wagentuigen*, met pleet; eene groote collectie *Bloemen* in potten en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.
(1188)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Woensdag den 29sten December a. s.

Zal in het vendu locaal van D. D. VAN BOECKHOLTZ voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

De Nederlandsche bark **ADOLF VAN NASSAU**, Kapt. J. MEESTER, groot 411 gemeten tonnen, zoo als dezelve alhier ter reede is liggende, met deszelfs MASTEN, STENGEN, RAAS; STAAND WAND, EEN STEL ZEILEN met daarbij behoorend LOOPEND WAND, EEN GROOT ANKER met 120 vademen ketting, EEN KLEIN Do. met 90 vademen ketting en EEN KOMPAS, en daarna de verdere INVENTARIS, welke 2 dagen voor den verkoop te zien zal zijn.

Nadere informatien bij
De Agenten,
(1316) SCHIMMELPENNINCK & CO.

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 29sten December a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zal nog worden verkocht: 2 *mooije gouden Braceletten* met *Juwelen*, *gouden Oorringen* met *Juwelen* en *Brillanten*, *dito Ringen*, 2 *Gouden savonet Cijlinder Horologien*, met Arabische Cijfers, *Engelsche scharen*, *Scheermessen* en *Pennemessen*, *Shawls*, *Naalden*, *Garen*, *Schilderijen*, *best Engelsch crêpé kruid*, *IJzeren Trommels*, *Knoopen*, *Neige*, *zwarte en witte Tule*, *St. Nicolaasgebak* en *Banket*, *Roode Wijn*, *Genever*, *Eau de Cologne*, *Boter*, *Bruine suiker* in kleine Krandjangs, enz. (1317)

VENDUTIE

Op de vendutie van den 29sten December a. s.

BIJ D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden *zonder reserve* worden verkocht, 15 KISTEN en 1 BAAL BLAAUWE DRILLS. (1332)

VENDUTIE.

Op de vendutie van *den 29sten December a. s*, bij
D. D. VAN BOECKHOLTZ.
zal nog worden verkocht, EEN PARTIJTJE GERAFFINEERDE SUIKER voor huisselijk gebruik.
(1344)

VENDUTIE TE GRISSEE.

Op den 29sten December 1858.

Van **twee erven**, met daarop staande **steenen met pannen gedekte huizen**, gelegen in de stad, en toebehoorende aan DE ERVEN C. ROSEMEIER.
(1298)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 30sten December a. s.

Bij ADAM & Co, in de stad, van 1 **soliede reiswagen**, **Paardentuig**, **tafelserviesen**, **aangemaakte** en **drooge verwen**, **Roode tafelwijn** in kisten van 4 dozijn, **Champagne wijn**, **Cognac**, **Provisien**, **Zwartsel** in vaten, **Kramerijen**, **ruwe drills**, **Groene shirting**, **Geele chits**, **Wagen-passement**, **Zeilgaren**, **IJzeren kar**, **Brandkast**, **Kantoor meubels**, **Stellingen**, en hetgeen verder zal worden ten voorschijn gebragt. (1306)
SOERABAYA, 17 *December* 1858.

VENDUTIE.

In plaats van *Donderdag den 30sten December*, zal op *Vrijdag den 31sten December* 1858, ten 12 uur, 's middags, ter plaatse aan de *Kaliemaas*, door de ondergeteekenden op publieke vendutie worden verkocht, het hun in eigendom toebehoorend ERF, en de daarop staande STEENEN met PANNEN GEDEKTE PAKHUIZEN, GEBOUWEN en LOODSEN, te weten

1 Pakhuis lang 144 Eng. voeten, breed 30 Eng. voet.
1 „ „ „ „ „ „ 108 „ „
1 „ „ „ „ „ „ 26 „ „
1 „ platdak lang 135 Eng. voeten, breed 65 Eng. voeten.
1 Pakhuismeesterswoning lang 70 Eng. voeten breed 50 Eng. voeten.

met de daaraan belendende loodsen, alles gelegen aan de Westzijde van de *Kaliemaas* alhier.
SOERABAYA, ADAM & CO.
16 *December* 1858. (1307)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 31sten December

Zullen aan de FABRIEK VOOR DE MARINE EN HET STOOMWEZEN openbaar worden verkocht, de aldaar te bezigtigen overtollige en onbruikbare MATERIALEN, GEREEDSCHAPPEN enz. van den inventaris, waaronder OUD YZER, ROOD BLADKOPER en VIJLEN.

De Direkteur der Fabriek,
(1274) D. L. WOLFSON.

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Na afloop der Vendutie aan het Marine Departement,
Op Vrijdag den 31 December a. s.
Ten huize van den Luitenant JACQUIER DE LOMPRET, *Kaliesossok No.* 2.

DOOR
L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

van diverse MEUBELAIRE GOEDEREN als: TAFELS, STOELEN, LEDIKANTEN, HANG- EN STAANDE LAMPEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1333)

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 8sten Januarij, 1859 des voormiddags ten 9 ure, zal ten kantore van den Hoofd-ingenieur, chef der 4e waterstaats afdeeling in het openbaar worden uitbesteed den overvoer van zes honderd duizend stuks metselsteenen van Soerabaya naar Banda.

De voorwaarden liggen ter lezing ten kantore voornoemd.

De Hoofd-Ingenieur, Chef der 4e Waterstaatsafdeeling.
Bij verhindering.
De Ingenieur 2e klasse bij s'lands
SOERABAYA, *Burgerlijke openbare werken,*
16 *Dec.* 1859. (1319) H. A. VAN ROSSEM.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

DE STOOMBOOT
KONINGIN DER NEDERLANDEN,

KAPITEIN E. LEWIS.

Zal op *Zaturdag den 1sten Januarij* 1859, naar SINGAPORE via SAMARANG en BATAVIA vertrekken. Voor vracht en passage adresseere men zich bij

De Agenten,
(1330) FRASER EATON & CO.

---

hield. Jeannette, die reeds hare armen uitgestrekt hield, om haar gemaal uit dankbaarheid aan het hart te drukken, viel, toen zij zag, wat er nu plaats had, bijna in eene flaauwte. Valdemont toch bragt zijn mond aan een goed verborgen luchtgat en blies er net zoo lang lucht in, totdat uit het schijnbaar niets bekleedende kleedje een rok te voorschijn kwam, zoo rojaal en kolossaal breed, als nog niet gezien was. De stof was van caoutchouc en eene uitvinding van den schranderen Valdemont zelven.

Jeannette was van vreugde buiten zich zelve. Haar wensch was dubbel overtroffen. Zij omhelsde haar gemaal regt hartelijk.

Valdemont's schoone vrouw was nu het onderwerp aller gesprekken van de Parijsche modedames, die, tegen elken prijs, ook dergelijke luchtkleederen wenschten te bezitten. De crinoline kwam in eens in miskrediet.

Valdemont intusschen ondervond spoedig, dat zijne uitvinding eene schaduwzijde had, waarop hij niet had gerekend. De omvang van het met lucht opgevulde kleed belette hem zijne vrouw een kus te geven, zoodra zij dat kleed aan had, want, naar waarheid gesproken, moest men op een eerbiedigen afstand van 4 voet van haar afblijven.

Als Valdemont zijne vrouw eene kleinigheid wilde aanbieden, dan moest hij een of ander hulpmiddel gebruiken, om haar te bereiken. Hij behoefte geen oogenblik er meer aan te denken, om met zijne vrouw gearmd te gaan, want dit was god als onmogelijk.

Het meest werd Valdemont, daar hij dagelijks dat luchtkleed moest opblazen, gekweld, daar deze krachtsinspanning zijne longen met groot gevaar bedreigde. Maar ook thans toonde de chemicus, dat hij een man was vol vernuft en vindingskracht. Hij verzon een soort van flesschen, waarin hij, op kunstige wijs, de lucht kon zamenpersen en waaraan slechts een luchtkraan bevestigd moest worden, die geopend werd, als men het kleed van de coquette dame opblazen wilde.

Eens op een avond was Valdemont uitgegaan en zijne vrouw wachtte met ongeduld op zijne te huiskomst, want zij was op een partij genoodigd en stond gekleed in al hare schoonheid daar, maar het noodlottige luchtkleed was nog niet opgeblazen. Het eene kwartier verliep na het andere, maar haar gemaal kwam nog niet. Eindelijk verloor zij alle geduld; zij gelastte aan hare kamenier, uit het laboratorium van haar man de groote luchtflesch te halen, daar zij niet langer wachten kon en besloten had alleen in dat gezelschap te komen.

Hare kamenier kwam onverwijld met de groote flesch over den drempel en zij bragt op dezelfde wijze als zij het zoo dikwijls van Valdemont gezien had, het luchtgat van den japon in gereedheid. Daarop draaide zij de metalen kraan van de flesch open en de zamengedrukte lucht stroomde in den japon, die met fabelachtige snelheid op eene vreesselijke wijze zich uitzette.

Plotseling werd Jeannette door eene onwederstaanbare kracht naar boven geheven en trots haar schreeuwen om hulp en hare pogingen, om niet door de open deur heen te vliegen, die uitkwam in het tuintje achter het huis, steeg zij snel in de lucht naar boven. Sprakeloos van schrik stond de ongelukkige kamenier daar. Op het zelfde oogenblik kwam Valdemont te huis. Nog hoorde hij uit de lucht de jammerklagten van zijne vrouw hem in de ooren klinken. Een blik op de groote flesch helderde hem alles op. De ongelukkige kamenier had de verkeerde flesch gegrepen en *waterstofgas* genomen dat bestemd was om luchtballons mede te vullen — en nu zweefde de ongelukkige Jeannette in haar met waterstofgas gevuld luchtkleed de sterren te gemoet. Zij was verloren, ja voor eeuwig verloren!

. . . .

Elken dag kan men nu, sedert dien tijd, in de omstreken van Parijs een man zien, die met een verwilderd gezigt naar den hemel staat te kijken, als of hij iets in de lucht ziet. Het is Valdemont, die door het ongeluk van zijne zinnen beroofd is en thans naar de wolken tuurt, alsof zijne vrouw niet zal wederkeeren.

De ongelukkige man wacht ook te vergeefs. Intusschen heeft de beroemde sterrekundige Leverier uitgerekend, dat mevrouw Valdemont eerst na 2 jaren, 3 maanden en 7 dagen, en wel op de Canarische Eilanden, weder den vasten grond zal bereiken.

De ondergeteekende, door koop eigenaar geworden zijnde van de **WAGENVERHUURDERIJ**, gelegen in de *Kaliesossok No. 3* (*Pesapen*), neemt de vrijheid zich minzaam in de gunst van het geëerde publiek aan te bevelen; beloovende verders eene prompte bediening.

(1335) J. H. VON HEBEL.

WORDT GEVRAAGD EEN SCHIP,

Voor het slepen van *twaalf laadbooten* of minder van *Grissee* naar *Batavia*; *tien* van 3 lasten en *twee* van 4 lasten.

Adres *La. A. postkantoor Grissee.* (1327)

---

f 3000.—

IN LEEN te bekomen, tegen ³/₄ percent 's maands, onder borgstelling, dan wel onder hijpothekair verband, bij

(1338) DE WED. DE PREZ.

TEEKEN-CURSUS.

Bij voldoende deelname biedt zich gelegenheid aan tot de oprigting van eene **Teeken Cursus**, waarbij het teekenen van *landkaarten, bouwkundige ontwerpen, fortificatieteekeningen* enz. zullen worden onderwezen. Inclinerenden gelieven zich sub Lett. M. te melden aan

(1336) E. FUHRI & CO.

De ondergeteekende recommandeert zich beleefdelijk tot HET HOUDEN VAN VENDUTIEN EN HET TAXEREN VAN LOSSE GOEDEREN.

(1339) GUSTAV BEHREND.

Uitmuntende gelegenheid voor KOST EN INWONING. Adres, uitgevers van dit blad. (1337)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

RECEPTIE IN DEN TWEEDEN GRAAD.

Dingsdag 28 *December* 1858, 's avonds 7 uur, in *'t Loge gebouw.*

(1331) J. HAGEMAN, J. C. z.

237ste
STAATS-LOTERIJ.

Per laatst aangekomen mail de loten voor bovenstaande Loterij ontvangen zijnde, heeft de verzending aan H. H. Requiranten, die vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking hadden gesteld, plaats gehad, terwijl nog enkele Nummers bij ons beschikbaar overblijven, tegen de volgende prijzen, als:

één heel lot.	*f* 100.
een half „	„ 50.
een vijfde „	„ 20.
een tiende „	„ 10.

De trekkingen dezer loterij, zijn in Nederland bepaald als volgt:

voor de eerste klasse 8, 9, 10 en 11 November.
„ „ tweede „ 22, 23, 24 en 25 „
„ „ derde „ 6, 7, 8 en 9 December.
„ „ vierde „ 20, 21, 22 en 23 „
en „ vijfde „ 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 en 28 Januarij, terwijl de 100 laatste nummers op Zaturdag den 29 Januarij zullen getrokken worden.

Geene verzending van loten kan plaats vinden zoo niet vooraf het geldswaardig bedrag ter onzer beschikking wordt gesteld.

SOERABAYA, E. FUHRI & CO.
13 *December* 1858. (1275)

TE HUUR MET PRIMO JANUARIJ.

EEN HUIS in de *Gatottan*, te bevragen in de **Allemansgading.** (1342)

UIT DE HAND TE KOOP,

EEN BRUIN RIJPAARD met vier witte voeten, hoog 4 voet 2½ duim.

TWEE GOED GEDRESSEERDE BENDIE-PAARDEN.

Te bevragen bij

(1341) **COHEN.**
Embong Malang.

VOOR 1859,

INDISCHE ZAK-ALMANAKKEN,

HOLLANDSCHE, FRANSCHE EN INDISCHE

KANTOOR ALMANAKKEN,

waaronder fraai GEILLUSTREERDE, bij

(1343) GEBR. GIMBERG.

BOEKHANDEL E. FUHRI & CO.

COLLECTION OF BRITISH AUTORS

TAUCHNITZ EDITION.

AINSWORTH.					
The flitch of Bacon	1	vol.	bound.	*f*	3.—
Mervyn Clitheroe	2	„	.	„	4.—
The spend thrieft	1	„	bound.	„	3.—
BULWER.					
The last of the Barons	2	„	.	„	4.—
The Caxtons	2	„	.	„	4.—
Lucretia,	2	„	.	„	4.—
The last days of Pompeii	1	„	.	„	2.—
Alice	1	„	.	„	2—
Devereux	1	„	.	„	2.—
Nigth and Morning	1	„	.	„	2—
Pelham	1	„	.	„	2.—
Zanoni	1	„	.	„	2—
Ernest Maltravers	1	„	.	„	2—
Paul Clifford	1	„	.	„	2—
The disowned	1	„	.	„	2—
Rienzi	1	„	.	„	2—
Eugene Aram	1	„	.	„	2.—
My novel	4	„	.	„	8.—
New timon	1	„	bound.	„	3.—
ELLIS and ACTON BELL.					
Wuthering heigths and Agnes Grey	2	„	.	„	4.—
CURRER-BELL.					
Jane Eyre	2	„	.	„	4.—
Shirley	2	„	.	„	4.—
The professor,	1	„	.	„	2.—
Vilette	2	„	.	„	3.—
WILKIE COLLINS.					
Hide and seek	2	„	bound.	„	4.—
Idem	2	„	.	„	6.—
After dark	1	„	.	„	2.—
CH. DICKENS.					
Dombey and son	3	„	.	„	6.—
Oliver Twist	1	„	.	„	2.—
Msater Humphrey's clock	3	„	.	„	6.—
Hard times	1	„	.	„	2.—
Nicholas Nickleby	2	„	.	„	4.—
Marten Chuzzlewit	2	„	.	„	4.—
Little Dorit	4	„	.	„	8.—
Idem	4	„	bound.	„	12.—
The Pickwick Club	2	„	.	„	4—
Achilds history of England	2	„	bound.	„	6—
Novels and tales	7	„	.	„	14.—
Sketches	1	„	.	„	2.—
Copperield	3	„	.	„	6.—
Bleakhouse	4	„	.	„	8—
MRS. GORE.					
The two aristocratics	2	„	.	„	4.—
Heckington	2	„	.	„	4—
A lifes lesson	2	„	.	„	4.—
Idem	2	„	bound.	„	6.—
JAMES.					
The Smuggler	1	„	bound	„	3.—
KINGSLEY.					
Hypatia	2	„	.	„	4.—
Two years ago	2	„	.	„	4.—
Yeast,	1	„	.	„	2.—
Alton Locke	1	„	.	„	2.—
Westward ho!	2	„	.	„	4.—
JULIA KAVANAGH.					
Adèle	3	„	.	„	6.—
LUTFULLAH.					
Autobiography	1	„	.	„	2.—
CAPT MARRYAT.					
Jacob Faithful	1	„	.	„	2.—
Monsieur Violet	1	„	.	„	2.—
The Settlers	1	„	.	„	2,—
Peter Simple	1	„	.	„	2.—
The privateers-man	1	„	.	„	2.—
Japhet	1	„	.	„	2.—
Percival Keene	1	„	.	„	2.—
The children of the new forest	7	„	.	„	2—
The mission	1	„	.	„	2.—
MAHON.					
History of England	7	„	bound.	„	20.—
MARSH.					
The rose of Ashurst	2	„	.	„	4.—
Idem	2	„	bound.	„	6.—
MACAULAY.					
Speeches	2	„	.	„	4.—
Laijs of ancient Rome	1	„	.	„	2—
Critical and historical essaijs	5	„	.	„	10.—
J. PAYNE COLLIER.					
The plaijs and poerus of Shakespeare	7	„	bound.	„	20.—
READE.					
It is never too late to mend	2	„	.	„	4.—
STERNE.					
Tristram Shandij	1	„	.	„	2.—
WALTER SCOTT.					
The fortunes of Gigel	1	„	bound.	„	3.—
The antiquarij	1	„	„	„	3.—
Guij Mannering	1	„	„	„	3.—
SEWELL.					
Amij Herbert	2	„	„	„	5.—
W. M. THACKERAY.					
Miscelanies	8	„	.	„	16.—
Idem	7	„	bound	„	17.50
The newcomes	4	„	.	„	8.—
The english humoristѕ	1	„	.	„	2.—
The historij of Henrij Esmond	2	„	.	„	4.—
Pendennis	3	„	.	„	6.—
Vanity fair	3	„	.	„	6.—
BARONNESS TAUTPHOEUS.					
Quits	2	„	.	„	4.—
The initials	2	„	.	„	4.—
Cyrilla	2	„	.	„	4.—
WARREN.					
Ten thousand a year	3	„	.	„	6.—
Diary of a late physician	2	„	.	„	4.—
The lily and the bee	1	„	bound.	„	2.50
YONGE.					
Hartsease	2	„	.	„	4.—
The daisij chain	2	„	.	„	4.—
The heir of Redcliffe	2	„	.	„	4.—
Uncle Ralph	1	„	.	„	2.—
Dynevor Terrace	2	„	.	„	4.—
John Halifax	2	„	.	„	4.—
Paul Ferroll	1	„	.	„	2.—
Year after Year	1	„	.	„	2.—
The head of the family	2	„	.	„	4,—

(1309)

PAS ONTVANGEN,

EENE PARTIJ HOLLANDSCH ZEILDOEK.

(1328) Bij **B. H. KUIJPER.**

E. FUHRI & CO.

HEBBEN IN COMMISSIE ONTVANGEN:

EENE FACTUUR PRACHTIGE GOUDWERKEN, als GOUDEN en GEEMAILLEERDE ARMBANDEN, BROCHES, OORKNOPPEN, HEMDSKNOOPJES, HOROLOGIESLEUTELS, enz., enz. (1305)

WISSELS OP NEDERLAND.

(1272) BIJ B. KOPERSMIT & CO.

Diverse Soorten ROODE WIJN.
PUIKE MADERA op ¹/₁ en ¹/₂ fl.
KOEK in blik.
SAUCIJS DE BOULOGNE, véritable.
DIVERSE ZUREN.

VERDERS:

HAANTJES BIER, merk *Rendorp.*
VALKENBIER.
LANSBIER.
JOHN ALBERTIJ.
WITTE BRANDIJ, enz. enz. enz.

(1334) L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

BOEKHANDEL E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN:

EENE UITGEBREIDE COLLECTIE VAN DE NIEUWSTE FRANSCHE ROMANS, *goedkoope uitgave.* (1304)

SOERABAYA, den 27sten December 1858.

Bij het ter perse leggen dezes was de post van de West nog niet aangekomen.

Van eene welwillende zijde ontvangen wij de volgende mededeelingen, aangaande de expeditie naar Balie Boleleng.

Het 13de Bataillon Infanterie is voorleden Zaturdag den 25 jl., met uitzondering van twee kompagnien, teruggekeerd van een uitstapje naar Balie, en heeft aldaar, door het doen eener kleine militaire vertooning, ten volle het doel bereikt, waarom hetzelve werd derwaarts gezonden.

Met het verlies van niet één enkel man (een europeesch flankeur, die aan de togt geen deel nam, en aan ziekte aldaar bezweek, kan men daaronder niet rekenen) en met het bekomen van slechts één ligt gekwetsten Inlandschen fuselier, werd het oproerige hoofd Tembukkel Njoman Gempol vernederd en tot onderwerping gebragt. De oorzaak waarom men zoo weinig tegenstand vond en zoo spoedig op zulk eene voldoende wijze de verlangde satisfactie bekwam, lag welligt hierin: „dat men ditmaal den kostbaren tijd niet verspilde met nutteloze beraadslagingen, met langdralig wikken en wegen, waardoor men meestal den vijand gelegenheid geeft zich ter verdediging voortebereiden, maar dat men onverwijld tot krachtdadig handelen is overgegaan!

Toen den 11den December jl. onze troepen met den stormpas de kampong van het oproerige hoofd berenden, nam deze met zijnen aanhang overhaast de vlugt naar het gebergte, naar eenige hem bevriende Dessa's.— Wij vonden het middagmaal bijna gereed op het vuur, en alhoewel hier en daar eenig kruid en lood gevonden werd, viel er echter van de zijde des vijands geen enkel schot. Den 16den daaropvolgende rukten vier kompagniën op, met eenige Artilleristen, voorzien van een paar mortieren om ook aldaar hem aantetasten.

Toen wij, na man voor man eenen zeer moeijelijken weg te hebben afgelegd, uit eene diepe ravijn op eene soort van plateau kwamen, stiet onze voorhoede op den vijand, die eenige spionnen vooruitgezonden had. Dat wij te doen hadden met eenen man, die volstrekt geen begrip had van oorlog voeren bleek terstond daaruit, dat men ons de passage van genoemde ravijn niet belette.

Met lansen gewapend, gekleed in roode jakjes, zag men den vijand naderen, doch toen onze voorhoede zich oploste en tirailleur, en het vuur zich opende, lieten zij weldra hunne hielen zien. Alhoewel onze jonge soldaten over het algemeen nog al vrij slecht schoten, en men zeer goed kon opmerken, dat er niet bedaard werd aangelegd en op het doel geviseerd, was het echter eene lust om aantezien hoe strijdlustig en vol vuur zij maar immer voorwaarts wilden. — Dan eerst, wanneer eenige hunner makkers in het zand bijten en daardoor de zucht tot wraak geprikkeld wordt, begint de soldaat in het vuur er aan te denken kruid en kogels niet nutteloos te verspillen.

De Dessa's *Bandjur Sawa, Tanglattan Benkel*, en *Djenang Dalm* werden in de asch gelegd.

De vijand ruimde het terrein, met verlies van waarschijnlijk een vijftiental dooden en eenige gekwetsten.

Het oproerige hoofd had zich van den Kraton van den vorst van Boleleng willen meester maken, werwaarts hij gevlugt was, doch werd door de twee aldaar achtergeblevene kompagnien zoo ongastvrij ontvangen, dat hij weder naar het gebergte de wijk nam.

Door zijnen aanhang verlaten, zwierf hij nog eene wijle rond in de bosschen, dewijl geene Dessa hem eene schuilplaats durfde aantebieden, uit vrees van een dergelijk lot te ondergaan als hare zusteren getroffen had, tot hij eindelijk door de bevolking zelve werd uitgeleverd.

Het is wel te denken, dat onze Tembukkel zijn geliefdkoosd Bali nimmer zal wederzien.

JONGENS WEEZEN-INRIGTING TE SOERABAYA.

Bedrag der inschrijvingen tot en met den 9den December 1858.

GULDENS EN CENTEN.

WAAR INGESCHREVEN.	In Eens. VAN 2000	VAN 1000	VAN 500	VAN 100 TOT 500	VAN MINDER DAN 100		TOTAAL.		's Jaars. VOOR A.		VOOR B.		TOTAAL.
Transport . .	4000	3000	9500	12025	3878	50	32403	50	1879	50	13120	50	15000
BATAVIA . . .	"	"	"	100	"		100		60		60		120
SOERABAYA . .	"	"	"	150	"		150		"		120		120
PASOEROEAN .	"	1000	2500	200	225		3925		"		2049		2049
HET LEGER . .	"	"	"	"	186		186		402		324		726
TOTAAL. . .	4000	4000	12000	12475	4289	50	36764	50	2341	50	15673	50	18015

SOERABAYA, *den* 9*den December* 1858.

J. C. REIJNST.

AANKOMST VAN DE LANDMAIL.

Gisteren namiddag werden alhier per extra-post aange bragt de brieven en nieuwsbladen, loopende uit Europa tot den 9den November l. l., per landmail verzonden.

Wij deelen onzen lezers uit de europesche nieuwsbladen voorloopig het volgende mede.

De overlandpost op den 8sten September l. l. van Java vertrokken is den 28sten October in Nederland aangekomen.

NEDERLAND.

ROTTERDAM, 6 *November*. De weersgesteldheid, ofschoon doorgaans zeer fraai, is tevens voor den tijd des jaars vrij koel; de termometer bereikt hoogstens 40° F.

De matige prijs der levensmiddelen blijft stand houden en vooreerst wordt daarin ook geene verandering voorzien

— Uit Stuttgard wordt berigt, dat H. M. de koningin der Nederlanden aldaar op Zondag 31 Oct. in een gevaar heeft verkeerd, hetwelk de schromelijkste gevolgen had kunnen hebben. H. M. was namelijk, in gezelschap van H. D. vader, de koning van Wurtemberg, uitgereden, om een uitstapje naar Esslingen te doen, waartoe Z. M., die zelf de paarden mende, een steil oploopend pad insloeg, hetwelk anders gewoonlijk slechts door voetgangers gebruikt wordt. Op een der gevaarlijkste punten gekomen, werd het eene paard schichtig, sloeg den lemoen van het rijtuig aan stukken, en sprong met zulk een hevigen ruk tegen het andere paard op, dat dit laatste voorover sloeg en den eenen poot brak. Gelukkig waren de lakeijen vlug genoeg bij de hand, om de teugels te grijpen en de beide vorstelijke personen ongedeerd uit het rijtuig te helpen, die onmiddelijk eene andere equipage lieten komen en hunnen weg vervolgden.

— Z. M. de koning is den 31 Oct. van het Loo naar de residentie terug gekeerd. Ook bevinden zich de prins van Oranje, die eene reis naar Stuttgardt heeft gedaan en prins Frederik en HD. gezin, die op hun landgoed Muskau in Silezie vertoefd hebben, zich weder in de residentie. H. M. de koningin alsmede de koningin-moeder, worden er spoedig verwacht.

STAATKUNDIG OVERZIGT.

Ten gevolge van een kort reces der Tweede Kamer van de Staten-Generaal (tot 8 November), vertoont zich thans op staatkundig terrein weinig beweging. De meeste verslagen der Tweede Kamer, betreffende het onderzoek in de afdeelingen der begrootingswetten worden langzamerhand bekend. Het zijn vooral de hoofdstukken Oorlog en Binnenlandsche Zaken, waarop de meeste aanmerkingen zijn gemaakt. Zij zijn velen in getal. De Regering houdt sich onledig met de beantwoording der verslagen.

Van regeringswege zijn ingediend drie ontwerpen strekkende ter afschaffing van de slavernij in de W. I. bezittingen.

Het doel dezer ontwerpen is het behoud van den bestaanden toestand, voor zoo ver dit vereenigbaar is met den vrijen wil van meesters en slaven, en het daarstellen van een staat van zaken, onder welken de vrijgemaakte slaven als vrijwillige arbeiders kunnen verblijven op de plantagiën, aan welke zij door geboorte en gewoonte gehecht zijn.

Het overbrengen der geheele slaven-bevolking naar te scheppen landelijke gemeenten, is alzoo geheel vervallen. De Regering heeft gemeend het aan de keuze der eigenaren te moeten overlaten of zij hunne gronden, met de slaven [illegible] schen te voldoen en het welzijn der kolonie het meest te bevorderen. De prijs voor dien afstand zoude worden geregeld naar den aard der gronden.

De vrijgemaakte slaaf zoude de kosten daarvoor niet behoeven te vergoeden, en van zijn regtstoestand, na de emancipatie, wordt niet gewaagd.

De schadeloosstelling zou worden betaald voor een derde in geld, en voor twee derden worden gestort in eene te Paramaribo te stichten Bank, bestemd voor de stoffelijke instandhouding en ontwikkeling der koloniën, door het voorschieten van kapitalen, het bevorderen der emmigratie, het verstrekken van voorschotten op producten en het te gelde maken van dezelve op de minst kostbare wijze. Voor den losprijs is een maximum aangenomen, naar den grondslag van den ouderdom. De kosten van dezen maatregel worden berekend op ƒ 13,5888,670, en alzoo 3 millioenen minder dan bij het voorgaand ontwerp.

Inmiddels is de heer van Heiden Reinestein, nieuw benoemd kantonregter, in het kiesdistrict Assen, tot lid van de Tweede Kamer herkozen.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De staatkunde is in een winterslaap verzonken. Gevolgelijk is het nieuws ook schraal.

Voornamelijk was de aandacht steeds gevestigd op den schandelijken roof op het kind van Mortara in Bologna gepleegd. De clericale dagbladschrijver, de heer Veuillot, is steeds voortgegaan met die daad te verdedigen, in eene reeks artikelen, welke het onomstootelijk bewijs leverden, dat hij, bij gemis van degelijke argumenten, zijne toevlugt moest nemen tot uitvlugten en uitvallen van een zoodanigen hevigen aard, dat hem dezer dagen in een geacht Fransch dagblad den naam van „Mazzini der kerk" werd gegeven.

De Fransche regering wenschte blijkbaar vurig nieuwe voorvallen te zien opdagen, om daardoor de aandacht af te leiden van den kinderroof, met welken men thans verlegen begint te worden. In een kabinetsraad zijn de leden door den Keizer uitgenoodigd, om hem openhartig hun gevoelen mede te deelen; de meerderheid heeft zich toen tegen de politiek van het gouvernement van den Paus uitgelaten. Prins Napoleon moet zelfs verklaard hebben, dat indien er geene voldoening aan de zaak der gewetensvrijheid werd gegeven, Frankrijk dan beslissende maatregelen moest nemen, waarvan de eerste dáárin zou bestaan de Fransche troepen uit Rome terug te trekken en den Paus aan zijne eigene hulpmiddelen over te laten. De Keizer moet echter dit gevoelen niet gedeeld, en zonder zijn voornemen bepaald op te geven, alle denkbeeld van dwangmaatregelen tegen den Paus afgewezen hebben.

(De laatste berigten melden, dat de Paus voornemens zou zijn, de bestaande wetten betreffende den doop van Joodsche kinderen te wijzigen. Van een anderen kant wordt dit echter tegengesproken).

Gelijk wij voorspelden, is de Portugesche quaestie bijgelegd. Evenwel blijft over deze zaak nog altijd iets geheimzinnigs zweven.

Bij de bespreking daarvan in een invloedrijk Portugeesch dagblad werd gezegd, dat het Portugeesch gouvernement door Engeland in dat conflict gewikkeld, ook de hulp van dit land hadingeroepen, welke echter door het hof van St. James kortaf geweigerd werd. In zijne verontwaardiging voegde dat blad er bij: „dat Engeland in alles slechts zijne eigene belangen beoogende, tusschen een leeuw en een lam geplaatst, nimmer een oogenblik zal aarzelen, om zich aan de zijde van den sterkere te scharen. Eene uitlokkende schets gewis voor kleine staten, welke den lust mogten gevoelen, met Engeland een bondgenootschap aan te gaan!

Wanneer wij het oog vestigen op al hetgeen dezer dagen in de dagbladen nu werd medegedeeld en dan weder tegengesproken — ook met betrekking tot de Portugeesche quaestie — onwillekeurig ontsnapt dan aan onze pen de vraag: Wat is waar, wat is onwaar? Die vraag kan men stereotype op alle brandende vraagstukken van den dag, je, zelfs niet minder op de meest alledaagsche gebeurtenissen en gewone voorvallen toepassen. En zelfs de officiële bladen maken op dezen regel geen uitzondering. Zou er eene comedie gespeeld worden? Is het waar dat Portugal niet dan onder protest heeft toegegeven? Allerhande tegenstrijdige geruchten zijn deswege in omloop. Men ging zelfs zoo ver van te beweren, dat er ten deze eene geheime overeenkomst zou zijn getroffen, waarbij Portugal voor het oog der wereld veinst in alles voor den magtigen wil van Frankrijk te buigen, terwijl integendeel Frankrijk, om Engeland niet te kwetsen, zich omtrent de zaak selve met beide mogendheden heeft verstaan.

Eene andere zaak!

Ieder meende dat over de *soi-disant*-gebeurtenis te Tetuan het laatste woord was gesproken. Wat is onwaarschijnlijker, de moord, aldaar op de Fransche consuls gepleegd, of het vreemde *démenti*, aan dit nieuws door de regering gegeven? Zonder twijfel het laatste. Vandaar de gissingen en geheimzinnige commentaires, die men elkander in het oor fluisterde. Men verhaalt, dat de consuls wel degelijk vermoord zijn; dat de misdaad werkelijk gepleegd, is doch dat de Fransche regering haar openlijk laat logenstraffen, om den dag, waarop zij geduchte wraak zal nemen, niet vooraf te doen kennen. Dienvolgens zouden de kusten van Marokko weldra het tooneel van eene bloedige wraakoefening worden, dat der wereld èn het misdrijf èn de straf zou verkondigen. Op deze wijze toch zal de Fransche regering in hare wraakneming, niet, even als te Djeddah, andermaal door Engeland worden voorgekomen.

En waarom zou de Fransche staatkunde hare draden minder geheimzinnig uitspannen, dan hare geallieërde zuster aan gene zijde van het kanaal? In waarheid, wanneer lord Stratford de Redcliffe ijdel is, moet de rol, die hij tegenwoordig in het naatak van zijne diplomatische loopbaan speelt, hem ten volste bevredigen. Sedert vele weken toch spreken de berigten uit Konstantinopel bijna uitsluitend over den grijzen diplomaat; elk bezoek, dat hij aflegt of ontvangt, wordt als eene staatkundige gebeurtenis opgeteekend, en naardien niemand iets bepaalds omtrent het thema van zijne eigenlijke zending kan weten, wordt daarop des te scherpzinniger het meest buitengewone geïmproviseerd. Welk doel zijn tegenwoordig verblijf in de hoofdstad des Ottomanischen rijks ook moge hebben, de magtige indruk, dien zijne verschijning op het tooneel zijner veeljarige werkzaamheid maakte, bewijst op de schitterendste wijze de hooge beteekenis, die hij in dezen werkkring had. Het schijnt zeker, dat hier van geene daad van courtoisie sprake kan zijn, maar dat de Engelsche regering, die thans ten aanzien van de buitenlandsche politiek meer dan ooit eene lijdelijke houding *schijnt* te hebben aangenomen, juist door lord Redcliffe op eene buitengewone wijse werkzaam is. De gevolgen van deze werkzaamheid sullen niet lang onzigtbaar of verborgen blijven, ja, zij komen reeds gedeeltelijk te voorschijn uit eene kleine brochure, dezer dagen in Frankrijk uitgegeven. Daarin worden voornamelijk de pogingen van Engeland tot eene toenadering met Rusland in een helder daglicht gesteld. Men wil ook het lange verblijf van den baron von Hubner, te Weenen, daarmede in verband brengen.

Bijzonder is thans de aand acht gevestigd op de dezer dagen bekend gemaakte protocollen der conferentiën, die te Parijs gehouden zijn van 22 Mei tot 19 Augustus jl. Zij zijn 16 in getal en komen in de hoofdzaak overeen met hetgeen deswege reeds vroeger was uitgelekt en ook door ons medegedeeld is. Op nieuw blijkt daaruit weder de inconsequentie van Engeland. Volgens het protocol van eene der bijeenkomsten, bijv., is lord Cowley, de eerste gevolmagtigde van het hof van St. James, het met dien van het Kabinet der Tuileriën *volkomen* eens nopens het nut en de noodzakelijkheid eener vereeniging der vorstendommen, terwijl dezelfde lord Cowley in twee andere zittingen verklaart in *ieder opzigt* de zienswijze van den Oostenrijkschen gevolmagtigde over de mindere doelmatigheid der vereeniging te deelen!?

Dalen wij thans meer tot bijzonderheden af.

In Frankrijk wil men aan het openbaar crediet en den ondernemingsgeest eene impulsie geven. Men gewaagde van een ontwerp van wet strekkende om de 4¼ pCts. te converteren.

Er is sprake van een nieuw ontwerp van wet op de vondelingen. Bij den staatsraad zou worden ingediend een wetsontwerp betreffende de landbouwkundige assurantiën. Ook zou die raad eerlang te beslissen hebben over het herstel der instelling, genaamd *le conseil du sceau des titres*, als een gevolg van de onlangs uitgevaardigde wet, betreffende het onregtmatig voeren der titels van adeldom, en wat des meer zij.

De Montenegrijnsche conferentie zou den 23sten October jl. gesloten zijn. De organisatie van Algiers vordert.

Spanje heeft de expeditie tegen Marokko uitgesteld tot de lente van het volgende jaar. Men begint thans den uitslag der verkiezingen te kennen. In de provincien had het gouvernement de meerderheid. In de hoofdstad hadden de verschillende oppositiën, vereenigd, de overwinning behaald. Er heerschte algemeene rust.

In Portugal was van eene ophanden zijnde ministeriële crisis ernstig sprake.

Wat Italie betreft, verdient aangestipt te worden, dat de Mazzinistische partij sedert eenige maanden wederom teekenen van leven geeft.

Denemarken levert weinig stoffe tot mededeeling op. Men verzekerde, dat de Pruissische gezant te Koppenhagen aan de Deensche regering eene nota heeft overhandigd, waarin krachtig wordt aangedrongen op de onmiddellijke opheffing der gemeenschappelijke constitutie, voor zoo ver die betrekking heeft op de Duitsche hertogdommen, als zijnde dit de eenige weg om tot eene minnelijke schikking van het geschil te geraken. Dit geschil heeft zich bevestigd en Denemarken heeft dit voorstel *aangenomen*. De Staten der hertogdommen zullen bijeengeroepen worden en zich nopens hunne regten regtstreeks met de Kroon te verstaan hebben.

Wat Pruissen betreft — reeds heeft de Prins van Pruissen, gelijk men weet, het regentschap aanvaard, en den gevorderden eed op de Grondwet afgelegd.

Het gerucht omtrent eene kabinets-wijziging heeft zich bevestigd. De Ministers meenden den Prins Regent de gelegenheid te moeten geven om zich door raadslieden van eigen keuze te *kunnen* omringen. De ministeriële crisis spoedt ten einde. Men kan nu reeds het ontslag als zeker beschouwen van den baron von Manteuffel, voorzittend Minister; de heeren von Bodelschwing, Minister van Financiën; von Raumer, van Openbare Eeredienst; den graaf Waldensee, van Oorlog, en van den heer von Manteuffel II, voor Landbouw. Zeer waarschijnlijk sullen de heeren van der Heijdt, Minister van Koophandel en Simons, van Justitie, deel van het nieuwe Kabinet uitmaken.

De Pruissische regering heeft het eerste sein gegeven tot weder-aanknooping der vriendschappelijke betrekkingen met het Zwitsersche eedgenootschap.

Zoo wij thans een retrospectiven blik op het medegedeelde buitenlandsche nieuws werpen, dan blijkt het duidelijk, dat wij ons niet vergisten met voorop te stellen, dat de staatkunde een winterslaap geniet.

ENGELAND.

Te Manchester is een man in hechtenis genomen, die beschuldigd wordt van tijdens het beleg van Sebastopol tot de Russen te zijn overgeloopen, aan wie hij zulke narigten zou hebben gegeven als zouden geleid hebben tot eene slagting, waarbij zijn kapitein en dertig zijner kamaraden het leven lieten. — Op den 22 Maart 1855 deed het 7e regiment fuseliers dienst in de loopgraven, toen twee hunner, Thomas Tole en zekeren Moore, zich van de anderen verwijderden ten einde, naar zij zeiden, brandstof te gaan zoeken. Van die gelegenheid maakten zij gebruik om tot den vijand overteloopen. — De verraderlijke narigten die zij gaven omtrent de positie hunner compagnie was oorzaak dat de Russen dienzelfden avond eenen hevigen aanval tegen dezelve rigtten, waarbij kapitein Cavendish Browne en dertig man sneuvelden. Tole, die niet met de andere krijgsgevangenen bij het einde van den oorlog werd uitgewisseld, begaf zich naar St. Petersburg. Later, naar zijn geboorteland willende terugkeeren, slaagde hij er in een paspoort magtig te worden, en hield sich toen eenigen tijd te York op, nu kortelings vestigde hij zich in Mountstreet te Manchester. — Zeer kort daarna werd hij onder verdenking van de schandelijke misdaad, die hem thans wordt ten laste gelegd, in hechtenis genomen door een der superintendanten der policie, OLearij; doch in den begin-

ne kon men geen bewijs tegen hem vinden. — De correspondentie echter, die te dier zake werd geopend met den hoofdofficier, die destijds het 7e regiment commandeerde, rskelde getuigen op, die meer beslissend konden spreken, waarop Tole weder voor den magistraat verscheen en op het getuigenis van twee zijner vroegere kamaraden, die hem herkenden, en betrekkelijk zijne desertie afdoend getuigenis aflegden, werd hij aan de militaire authoriteiten overgeleverd. — Tole is een Ier en 24 jaren oud; volgens zijn zeggen stierf zijn mededeserteur twee dagen nadat hij tot de Russen overliep.

—Dezer dagen heeft zekere heer Paul Gauci eindelijk het zoo lang reeds gewenschte, doch vergeefs gezochte middel gevonden om eene op papier vervaardigde krijtteekening op steen over te brengen, zoodat men er zoovele afdrukken van kan erlangen als men verkiest. De heer Paul Gauci, die het geheim heeft gevonden is even als zijn vader sedert lang bekend als een zeer bekwaam lithographist. — De proeven, die genomen zijn, hebben uitmuntende afdrukken geleverd, doch het is nog niet bewezen of men langs dezen weg evenveel afdrukken kan krijgen als op de oude wijze. Dat lijnteekeningen en geschreven schrift in inkt op steen waren overtebrengen en afdrukken leverden was reeds lang bekend, doch tot heden was het nog niemand gelukt om dat doel te bereiken, met behoorlijk geschaduwde en genuanceerde krijtteekeningen. Volgens de thans uitgevondene werkwijze kan ieder, die eene krijtteekening verkiest te maken, onverschillig op welk papier, een aantal afdrukken daarvan krijgen in drukinkt of, wat den liefhebber nog aangenamer zal zijn in loodzwart, zóó dat de afdruk de volmaakte voorstelling geeft van eene potloodteekening. Eenige studiën naar de natuur, waaronder eenige zeer uitgewerkte boomen, door den heer Gauci zelf geteekend, zijn op deze laatste wijze afgedrukt en door velen niet dan met veel moeite voor afdrukken herkend, zoo volkomen geleken dezelve op potloodteekeningen.

—Kortelings heeft zekere kapitein Harveij van de koninklijke Marine te Herne-Baij, eene proef genomen met onderzeesche bommen; of liever, hij heeft die *willen* nemen.

Daartoe had hij eene oude afgekeurde kotter gekocht, en dezelve voor zijn doel opgetuigd hebbende, ging hij op eenen schoonen achtermiddag uit om de kracht zijner nieuw uitgevondene helsche machine te beproeven, door de kotter in de lucht te doen vliegen. De kapitein en een paar zijner vrienden begaven zich met de bom in eene boot en alles was in gespannen verwachting. — De bom was van zink gemaakt, en bevatte zes en twintig pond kruid, benevens eene zekere hoeveelheid zand.— Boven op deze lading was eene hoeveelheid donderpoeder gelegd, waarin een zeer dun met zwavelzuur gevuld glazen buisje was gestoken. Wanneer nu dit glazen buisje tegen eenige harde zelfstandigheid stoot, zoo als tegen den bodem van een schip, dan breekt het; het zwavelzuur komt bij het donderpoeder, en het gevolg is de ontploffing van de lading der bom. Ongelukkig echter had kapitein Harveij het zand boven op het kruid gelegd, in stede van het onder in de bom te leggen, zoo dat dezelve het onderste boven dreef en aldus, niettegenstaande alle pogingen van den proefnemer, zijn glazen buisje niet tegen den bodem van de kotter wilde breken. Zeer onvoorzigtig bleef de bom dus drijven, of misschien wel was de uitvinder zelf bevreesd om het gevaarlijk instrument weder optevisschen. Een zeeman echter, die haar zag drijven, haalde haar aan wal en naauwelijks raakte dezelve het strandzand of daar berstte de bom met een vreesselijke slag uitéén, sloeg de wijzerplaat van den torenklok af en in de naastbelendende huizen bleef geen enkel vensterglas heel. Toen de rookkolom, die zich bij die ontploffing ontwikkelde, zich verdeelde was men zeer tevreden van te zien dat de vernielende kracht van de bom zich alleen tegen levenlooze zaken had gekeerd.

FRANKRIJK.

De Parijsche *Presse* brengt onder de aandacht van prins Napoleon, minister van koloniën, een aantal schromelijke misbruiken, waaraan het koloniale gezag zich ten aanzien der drukpers schuldig maakt. Zoo heeft, volgens genoemd blad, de gouverneur van Martinique aan de bladen ten stelligste verboden, zich met zijne handelingen, zelfs zijne besluiten betreffende de verplaatsing van ambtenaren, bezig te houden. Zij mogen niet gewagen van de bezoeken, die hij aan deze of gene plaats op zijne rondreis zal brengen, vermits het daardoor zou kunnen gebeuren, dat de landelijke bevolking hem te gemoet ging, om hem adressen of bezwaarschriften te overhandigen. Zijne antwoorden op aanspraken mogen niet openbaar worden gemaakt. Noch van immigratie, noch van krijgsmagt, noch van eenig wettelijk ingesteld ligchaam mag een woord gesproken, zelfs van de beetwortelsuiker niets gerept worden, hetwelk dat product in een minder gunstig licht zou kunnen stellen. Dat onder dit stelsel vele waarschuwingen en schorsingen plaats hebben, behoeft naauwelijks gezegd te worden; maar de reden dier waarschuwingen of schorsingen wordt niet, zoo als in Frankrijk, bij het besluit tevens kenbaar gemaakt. Indien de dagbladen, aan wie dat lot treft die reden verlangen te vernemen, wordt het hun *gezegd* door een beambte.

Om niets meer te noemen, dient dat de *Fropagateur* geschorst is wegens de openbaarmaking van het adres van gelukwensching aan Keizer Napoleon, bij gelegenheid van den mislukten aanslag op 14 Januarij, voor dat het officiële orgaan dit had medegedeeld.

Prins Napoleon, die naar men zegt, voornemens is voor de drukpers in de koloniën eene nieuwe regeling te ontwerpen, zullen deze misbruiken voorzeker niet ontgaan, te minder daar men weet, dat hij de vrijzinnige gevoelens niet vijandig is.

Verder verneemt men uit Parijs, dat de prins zijne reis naar Algerië waarschijnlijk niet eer dan in het aanstaande voorjaar zal ondernemen. Hij moet in de organisatie van het koloniaal bestuur vele moeijelijkheden ondervinden.

— In Parijs klaagt men algemeen over de hooge huishuren. De eigenaars van huizen eischen een huurprijs, die het den middel en lagere volksklassen onmogelijk is te betalen. Sedert 1848 zijn de huishuren verdubbeld. Men zegt, en niet ten onregte, de waarde van een ding is wat men er voor kan krijgen en wanneer nu eigenaren van huizen op die wijze de waarde van hunnen eigendom verdubbeld zien, is het hun niet euvel te duiden dat zij zich die verhoogde marktprijs benuttigen. Men zegt dat er in en om Parijs wel 20,000 domiciliën (in Parijs wonen de meeste menschen op de verdieping van een huis of op eene kamer; slecht zeer weinig gezinnen bewonen een huis) te huur zijn en toch kan de groote massa zich niet voorzien. Gedurende de laatste vier of vijf jaren zijn de woningen der lagere klassen bij honderden afgebroken, om plaats te maken voor prachtige gebouwen, die groote kapitalen hebben gekost, en alleen voor de zeer rijken eene woonplaats aanbieden. — Zulke behuizingen zijn dan ook in massa verkrijgbaar.— Zij, die *f* 600 of *f* 800 s'jaars aan huishuur kunnen betalen, vinden tegen dien prijs niet dan een klein hoekje in een veel minder huis, dan waar zij vroeger konden wonen, en de arbeidende klasse, wier gewone huizingen zijn weggebroken en die niet meer dan *f* 100 of *f* 150 s'jaars voor hunne woning kunnen betalen, moeten zich nu tegen dien prijs behelpen met eene zolder of vlieringkamertje, waar de koude en hitte, naar mate van het jaargetijde, altijd tot een uiterste overslaan. Dezen vooral klagen zeer over de eigenaars van huizen en spreken openlijk van eenen dag van vergelding. — Als er weder eene omwenteling in Parijs komt weê dan de huisheeren.!

— Een kurassier van het 1ste regiment, Gilblas genaamd, is dezer dagen door den krijgsraad veroordeeld wegens eenen zeer vreemdsoortigen diefstal. — Op eenen avond in Julij werd hij voor de 643ste keer wegens wangedrag in de provoost gebragt, waar hij het zoo warm kreeg dat hij ging rondloopen, en in zijne opgewondenheid tegen de vermeende onregtmatige behandeling, stampte hij woedend op de vloer. — Eens klaps, en tot zijne niet geringe verwondering, gaf de vloer den strijd op en viel onze kurassier in eene kelder. — Het vreemde van die reismanier en de duisterheid der diepte verschrikten in het eerst den dapperen kavallerist. — Maar dat duurde niet lang, want weldra deden zich voor zijn verwonderd oog eene reeks van oxhoofden voor, die bij nader onderzoek bleken met wijn te zijn gevuld. — Naauwelijks was deze ontdekking gedaan of daar werden de medegevangenen allen omlaag geroepen, en, indien er toen een toeschouwer ware geweest, had die al de heeren op den rug, met open mond onder de geopende kranen der wijnvatten zien liggen. Er bleef echter geen enkel als toeschouwer over, want zij dronken allen even hard, en toen de groote operatie geëindigd was waren er 50 ad 60 pinten wijn minder in de vaten, en de kurassier zal nu bij vonnis van den krijgsraad een jaar lang opgesloten blijven om het verschrikkelijke van zijne misdaad te overdenken.

— In een oud huis in de oude straat Thevenot, in het, hoe vernieuwd ook, toch altijd oude Parijs, woont eene oude vrouw die, in 1757 geboren, thans gedurende ruim 101 jaren als Parisienne op dit wereldrond leefde. Vroeger was zij de modiste van de beruchte maitresse van Lodewijk den vijftienden, de gravin du Barrij, en heeft zelfs, naar men wil, het kleed vervaardigd, waarin die ongelukkige gunstelinge schavotwaarts ging.—

Deze oude dame leeft thans van hare renten, en verheugt zich nog in het bezit van drie kinderen, waarvan het jongste 75 jaren oud is: elf harer kinderen rusten reeds in het graf. — In Februarij 1851 bij het uitbreken der revolutie had zij tafels en stoelen op de binnenplaats van haar huis gezet, en onthaalde de oproermakers en allen die bij haar wilden binnen komen. Toen men haar vroeg waarom zij dat deed, antwoordde zij: Wel! dan verbeeld ik mij zestig jaar jonger te zijn, dat herinnert mij aan 1789."

BELGIË.

BRUSSEL, 9 *October*. Voor eenige dagen was men hier, zoo schrijft men uit Antwerpen, getuige van een zeer zonderling schouwspel. Een Engelschman, die de komeet van Donati zoo veel mogelijk van nabij wilde beschouwen, wapende zich met een grooten kijker en begaf zich vervolgens naar den koster der hoofdkerk, wien hij zijn verlangen te kennen gaf, om den toren te beklimmen. Op den bovensten omgang aangekomen, gaf hij te kennen, dat hij veel hooger zijne waarnemingen wenschte te nemen, verzocht en verkreeg verlof om naar het begeerde doel op te klimmen. Weldra bereikte hij den haan, zette zich schrijlings er op en bleef daar van 5 tot 8 uur des avonds zitten. Dat honderde nieuwsgierigen gedurende dien tijd de blikken rigtten naar het zonderlinge observatorium, dat onze Engelschman zelf gekozen had, behoeft ter naauwer nood vermeld te worden.

— De Heer Lebrun, oud griffier der Staten van Henegouwen onder de regering van Willem I en ridder der orde van den Ned. Leeuw, is in 73 jarigen ouderdom te Bergen in Henegouwen overleden.

NOORD AMERIKA.

Bij de marine der Vereenigde Staten heeft onlangs een feit plaats gehad, hetwelk de Amerikanen wel niet zullen nalaten, de Engelschen tegen te werpen als eene wederlegging der meermalen herhaalde beschuldiging, dat zij door hunne onvergeeflijke flaauwheid ten aanzien der slavenhandel begunstigen. De Amerikaansche brik *Dolphyn* heeft namelijk een schip genomen, hetwelk, met een lading negers aan boord, van de Afrikaansche kust naar Cuba onder zeil was. Dit laatste, insgelijks een Amerikaansch vaartuig en voorzien van papieren uit eene haven der Vereenigde Staten, is eigenlijk door eene list van den kommandant der *Dolphyn* in den strik geloopen; daar deze, om met eenig uitzigt op goed gevolg op het slavenschip jagt te maken, de Engelsche vlag liet hijschen, waardoor de ander bedrogen, oogenblikkelijk de Amerikaansche kleuren te voorschijn bragt en zich dus, zonder het te vermoeden, onder de jurisdictie plaatste van het vaartuig, door hetwelk hij vervolgd werd. De *New-York Herald* meldt daar omtrent de navolgende bijzonderheden; „De brik *Dolphyn*, onder bevel van den luitenant Maffit, arriveerde den 22sten Augustus te Keij-West, om den 24sten naar Boston te vertrekken. Daags voor de aankomst in eerstgemelde plaats had dit vaartuig het aanbreken van den morgen een schip in het gezigt gekregen, hetwelk den officieren aan boord eenigzins verdacht voorkwam, omdat uit de manoeuvres genoegzaam was op te maken, dat het er op toegelegd werd om de *Dolphyn* in allen gevalle te ontwijken. Tegen vier ure in den namiddag was men het echter genaderd; men heesch de Engelsche vlag en rigtte op het verdachte vaartuig twee schoten met los kruid, doch hoe duidelijk verstaanbaar dit voor den ander wezen mogt, zoo scheen men er daar toch geen acht op te slaan, waarom aan boord van de *Dolphyn* besloten werd, zich met een weinig meer nadruk te doen hooren, door er een kogel op af te zenden. Hierop haalde de andere de Amerikaansche vlag op en vervolgde wel zijn koers, doch tevens blijkbaar met het doel om zoo spoedig mogelijk uit den weg te komen, toen hij op eens een kogel in het want kreeg, ten gevolge waarvan hij zich genoodzaakt zag bij te draaijen en de vlag te strijken. Spoedig daarna had de *Dolphyn* de brik aan boord geklampt, en het bleek nu, dat deze met eene lading van 318 negers van de Afrikaansche kust kwam. De equipage werd nu in verzekerde bewaring gesteld en het schip toevertrouwd aan den luitenant Bradford, die in last kreeg om het te Charleston in Zuid Carolina op te brengen, terwijl de kapitein van den slavenhaler aan boord der *Dolphyn* werd gehouden. Het Amerikaansch gouvernement, bij officiële kennisgeving vernomen hebbende, dat de negers te Charleston waren ontscheept, gaf per telegraaf den marshall der Vereenigde Staten in last, hen naar het fort Sumter, vijf mijlen landwaarts in, te doen transporteren. Na de inbeslagneming der brik waren er intusschen twaalf, ten gevolge van bekrompen ruimte en gebrek aan luchtververversching, op zee overleden; wat de overigen betreft, daaromtrent worden de noodige maatregelen genomen, om ze naar hun vaderland terug te zenden. Met dit laatste geeft het kabinet van Washington eene gevoelige les aan het Engelsch gouvernement, hetwelk — eenmaal gehecht aan het denkbeeld, dat hetgeen de moeite waard is om in bezit te worden genomen, ook waard is te worden gehouden, — gewoonlijk alle negers, die door Engelsche kruisers aan boord van slavenhalers worden gevonden, naar Britsch Guyana of een der Antillische eilanden zendt, welke handelwijze de Engelsche bladen wel eens pogen te verdedigen, met de bewering, dat het voor die negers veel beter is, naar eene Engelsche kolonie te worden getransporteerd, waar zij slechts als vrije arbeiders worden opgenomen, dan aan hun vaderland te worden teruggegeven. Dit laatste willen de Amerikanen nu wel in beginsel doen gelden: doch — zoo vragen zij — waartoe dienen dan al die chicanes en al die spitsvinnige redeneringen, waarmede de Engelsche politiek het ons, juist wegens onze handelingen ten aanzien der Afrikaansche negers, op den duur zoo lastig maakt? Op den keper beschouwd, heeft datgene, hetwelk de Engelschen, gelijk wij dan moeten veronderstellen ter kwader trouw, in ons zoo zeer afkeuren, geen ander zedelijk gevolg, dan dat een gedeelte van het negerras juist door onze handelwijze aan het eliendig lot wordt onttrokken, hetwelk die menschen in hun vaderland te wachten staat, terwijl zij, eenmaal naar onze bezittingen getransporteerd, niet minder vrij zijn dan op Engelsch terrein.

DE DOORGRAVING VAN DE LANDENGTE VAN SUEZ.

De Heer F. de Lesseps tracht meer en meer tot de verwezenlijking, en wel thans vooreerst van het financieel gedeelte, van zijn grootsch ontwerp *tot doorgraving van de landengte van Suez* te geraken. Zie hier eene mededeeling zijnerzijds nopens het bijeenbrengen van het als noodig geraamde kapitaal.

Het bedrag der aandeelen, voor ieder land voorbehouden, is in beginsel vastgesteld als volgt:

Z. H. de Onderkoning van Egypte	32	millioen francs.
Turkije, Egypte en Syrie . . .	21	„ „
Frankrijk	40	„ „
Engeland	40	„ „
Oostenrijk en de Lombardische-Venetiaansche Staat	20	„ „
Rusland	12	„ „
Noord-Duitschland, Zweden, Denemarken, de Hanzesteden, Pruissen, Zwitserland, Nederland en Belgie .	15	„ „
De Vereenigde Staten van Noord-Amerika	10	„ „
Spanje, Portugal, Italie, Griekenland	10	„ „

Maatschappelijk kapitaal . . 200 millioen francs. vertegenwoordigd door 400,000 aandeelen van 500 francs. elk.

Ingeval al de landen, aan welke aandeelen zijn voorbehouden, eene navraag in de verwachte evenredigheid mogten doen, zal het overschot van elk verdeeld worden tusschen de inschrijvers der andere landen, wier aanvragen reeds het toegedeelde bedrag overtroffen hebben.

De aanvragen uit eigene beweging tot financiele medewerking, die blijken uit de inschrijvingslijsten, welke sedert drie jaren alleen reeds uit Frankrijk, Turkije en Egypte ontvangen zijn, en waaromtrent door hun geenerlei verbindtenis is aangegaan, gaan bereids het cijfer van 140 millioen francs te boven. Hij heeft buitendien nog verscheidene aanbiedingen tot inschrijving ontvangen tot het uitvoeren van de werken, overeenkomstig de beslissingen van de wetenschappelijke, internationale commissie, met het voorstel tot terugbetaling, naar mate van de voltooijing der werken, voor de helft in geld en voor de helft in aandeelen à pari.

De gezamenlijke kosten tot uitvoering van al de werkzaamheden, door de wetenschappelijke internationale commissie aangewezen, te voleinden in 5 of 6 jaren, bedragen 160 millioen francs, daaronder niet begrepen de jaarlijksche interessen tot vijf ten honderd, van de achtervolgens door de aandeelhouders gedane stortingen, vóór de opening van het kanaal.

De bruto-opbrengst van het kanaal is begroot jaarlijks op 30 millioen francs alleen voor het regt tot doorvaart van de schepen, ten bedrage van drie millioen tonneninhoud en van 10 francs per ton. Die opbrengst zal vermeerderd worden door de noodwendige toeneming van de algemeene scheepvaart, evenzeer als door de scheepvaartregten op het

hulpkanaal van zoet water en door de opbrengst van de gecultiveerde, bebouwde of boschgronden.

De winst, voor de algemeene scheepvaart, door het verkorten van den afstand, is 25 francs per ton.

De gemiddelde verkorting voor alle landen bedraagt 3000 mijlen tot Bombay of Ceylon. Zij is 3300 mijlen voor de havens der Middellandsche zee en 2900 voor die van den Oceaan.

Men behoort op te merken, dat de scheepsruimte der koopvaarders, die thans de Kaap de Goede Hoop omzeilen, het cijfer van vier millioen tonnen te boven gaat, dat in het laatste jaar 3,600,000 tonnen door de Dardanellen en den Bosphorus zijn gestevend en dat, in hetzelfde jaar, alleen de haven van Liverpool in Engeland eene handelsbeweging van vier millioen tonnen vertegenwoordigd heeft.

De gronden, aan de compagnie afgestaan, beloopen 63,000 bunders, die dadelijk bebouwbaar zijn na den aanleg van het zoetwater-kanaal, en omstreeks 70,000 bunders, die in vervolg van tijd bebouwd of met bosch of huizen kunnen bezet worden.

Negentig kadastrale plans, sedert vier jaren met de meeste zorg opgenomen, en waarop 30,000 nummers zijn aangewezen, zijn voltooid en bij een proces-verbaal gevoegd, dat naar de wettelijke voorschriften, in Egypte is opgemaakt.

Zijns bedunkens zal het zoetwater kanaal, dat te Cairo zijne bronnen zal hebben en in het meer Tsimah zal uitloopen, met vertakkingen tot besproeijing over Suez en Pelusium, in één jaar kunnen voltooid zijn; voorts zal het mogelijk wezen binnen twee of drie jaren eene opening of gemeenschap ter zee aan te leggen, voldoende voor negen tiende gedeelten van de tegenwoordige handelsvaart en zal het, bij gevolg met tachtig millioen francs of de twee vijfden van het maatschappelijk kapitaal, mogelijk zijn, belangrijke inkomsten te erlangen, vóór de voltooijing van al de voorgenomene werken.

PS. De eerste raad van administratie zal bijeengeroepen worden tegen den 15den November aanst.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM 8 *November*.

In den Handel zijn in de laatste 14 dagen weinig veranderingen voorgevallen. De Markten in het algemeen in dit jaargetijde stil zijnde, zoo is het hier buitengewoon stil wegens den lagen waterstand der rivieren. De Rijn heeft te Keulen niet meer dan 4 v. 4 d water.

De gesteldheid van onze Markt is overigens in de meeste Artikelen vast. Van **Koffij** uit de laatste veiling zijn tot heden Ca. 550,000 Balen afgeleverd, zoo dat slechts nog 150,000 Balen op ontvang cedullen aanwezig zijn. In Brazil en Domingo **Koffij** is de voorraad gering.

Door de N. H. M. is een partijtje Ceylon **Koffij** in veiling gebragt en coulant verkocht geworden.

Te *Rio Janeiro* zijn de prijzen in de vorige maand om 4% gerezen Goed ord. *Java* is niet beneden de 33 c. hier en te Rotterdam te koop. Java **Suiker** *f* 1/2 à 3/4 minder waard, dan in September jl.

Op den 18den dezer zal door de N. H. M. de November veiling plaats hebben. In *Mélis* gaat weinig om.

Zoo ook in **Rijst.** Voor ordinaire soorten Java **Rijst** bestaat nog al vraag in de prijzen van *f* 6.— à *f* 6,50 per 50 Ned. ₰, waartoe houders niet genegen zijn af te geven.

Thee na den coulanten afloop der laatste veiling in willige stemming, wordt een klein avans betaald voor behoefte. **Specerijen** stil. Men zou iets beneden de laatste veilings prijzen kunnen koopen.

Peper in Engeland iets lager. Na de afdoeningen van eenige partijen Java **Tabak** is het nu stil in dat artikel, doch vast Banca **Tin** *f* 72.— gedaan, blijft tot dezen prijs te koop.

Indigo onveranderd stil. **Gom Damar** iets vaster met koopers op speculatie.

Java **Runder-en Buffelhuiden** gaan van de hand tot onveranderde prijzen.

Wat van **Arak** ter Markt kwam vond koopers.

Katoen iets flaauwer. Dien ten gevolge dan ook **Katoenen Manufacturen** minder vast.

De Geldmarkt is onveranderd en ruim voorzien, ondanks Zilver in groote hoeveelheden naar Oostenrijk, alwaar een nieuw muntstelsel ingevoerd is geworden, uitgevoerd wordt.

Disconto 3½%. **Promessen en Goederen** beleening 4½%.

Java Bode.

Zeetijdingen.

Aangekomen.

Hellevoetsluis. 24 Oct. *Isabella*, Forest, van Baltimore. — 25 Oct. *Mary Goddard*, Kooy, van London. — 2 Nov. *Valetta*, Wonagle, van New-York.

Texel. 26 Oct. *Susanna Howell*, Hardesty, van Baltimore. — 3 Nov. *Reintje*, Teensma, van New York.

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 24 Oct. *Bulgersteyn*, Verhagen, naar de Kaap de Goede Hoop. — 26 Oct. *Stella Maria*, Leeflang, naar Batavia; *Annebo*, Angensen, naar Havana; *Epaminondas*, Brandt, naar New-York. — 1 Nov. *Bengalen*, Planter, naar Boston; *Speculant*, van Wagtendonk, naar Fernambucq; *Loevesteyn*, Vonck, naar London; *Otto*, Rotgans, naar Hartlepool. — 5 Nov. *Juno*, Bruyns, naar Batavia; *Lammina Elizabeth*, Gersen, naar Engeland. — 6 Nov. *Canida*, Stafford, naar New-York.

Texel. 24 Oct. *Activo*, Fraaij, naar Havana. — 25 Oct. *Henrietta Maria*, de Boer, naar Londen; *Zeeploeg*, Kramer, naar Newcastle. — 26 Oct. *de Zwaan*, van Hemert, naar Batavia — 27 Oct *Jacoba Cornelia Clasina*, Delclisur, naar dito. — 2 Nov. *Stad Gouda*. Breuning, naar Soerabaya; *Joan Melchior Kemper*, Salm, naar Liverpool; *Cornelia Henrietta*, van der Meij, (van Gothenburg), naar Melbourne (na geëindigde rep.) — 2 Nov. *Elizabeth en Antoinette*, Bezier, naar Batavia. — 4 Nov. *Jacobus*, van Duijn, naar Newcastle.

Vlissingen. 30 Oct. *Whampoa*, van der Hoff, naar Batavia; *Betsy*, Stoorvogel, naar Valparaiso.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. 6 Nov. *Kommissaris des Konings van der Heim*, van Zanten, naar Batavia.

Texel. 6 Nov. *Prins Maurits*, Bart, naar Soerabaya; *Holland*, Aufmorth, naar Batavia

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: *Per Jacoba Cornelia Clasina*, kapitein Delclisur, de heeren J. van Brero en echtgenoote, F. Coers en familie, J. Diets, de dames Ronkel en 2 kinderen.

Naar Soerabaija: *Per Stad Gouda*, kapitein Breuning, de weleerw. heer C. van Haeften, predikant, echtgenoote en 3 kinderen, mejufvr. A. Schröder, M. Braun, M. Neubauer, E. Weijel, M Steinfaer, mevrouw J. van Breemen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Dec.	22	Nederlandsche	Arij Scheffer.	J K. Kunst.	Batavia.
"	—	"	S. van Heel.	D. H. Dietz	"
"	—	"	Kinderdijk.	D. Zwanenberg.	Samarang.
"	23	Ned. Ind.	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia.
"	—	" "	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Dec.	22	Z. M.	Stoomschip Ardjoeno.	Kapt. luit.-ter-zee J. A. K. van Hasselt.	Koersstellende om de Oost.
"	23	Engelsche	Henry Wicch.	A. Griffen,	China.
"	—	Nederlandsche	Karel en Henricus.	A. van der Geer.	Nederl. over Pasoeroean.
"	—	Balische	Poospa.	Kwee Boensing.	Balie Boleleng.
"	—	Ned. Ind.	Rieng't.	To Sarie.	" Padang.
"	24	" "	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia over Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Stad Schiedam.	T. Wulp.	Onbepaald.	Fraser Eaton & Co.
id.	Beatrix.	Van der Wijck.	"	" " " "
id.	Louise Jacoba Johanna.	Baumgarten.	in Reparatie.	" " " "
id.	Walvisch.	Schut.	Nederland.	" " " "
id.	Elisabeth.	Veenstra.	Onbepaald.	" " " "
id.	Drie Vrienden.	L. P. Andersson.	"	" " " "
Engelsche	Sijdney.	Grant.	in lossing.	" " " "
id.	Lismoijne.	Dempster.	Onbepaald.	" " " "
Fransche	La Ville de Paris.	Mariller.	Frankrijk.	" " " "
id.	Le Prophète.	Guérin.	"	" " " "
Zweedsche	Daniel Elfstrand Persson.	H. Wahlman.	Nederland.	" " " "
Nederlandsche	Gerardus Jacobus.	Kilian.	"	" " " "
Nederlandsche	Jacob.	Börger.	Onbepaald.	Wm. Mathieu & Co.
Deensche	Hindostan.	Bendiken.	Cowes.	" " " "
Nederlandsche	Jan Schouten.	Coening Meijer.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
id.	Jonkh. Mr. van de Wall van Puttershoek.	K. Lammerts.	"	" " "
id.	Zaanstroom.	Schaap.	"	" " "
id.	Prins Fredrik der Nederlanden.	De Witt.	"	" " "
id.	Oost India Pakket.	Postma.	Nederland.	" " "
id.	Everdina Elisabeth.	Tonjes.	Onbepaald.	Ruyl Cramer & Co.
id.	Laurens Koster.	Koenen.	"	" " " "
id.	Jonge Jan.	Pheiffer.	in Reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
id.	Eersteling.	Mann.	Onbepaald.	" " " " " "
id.	Anna.	Dabroek.	Nederland.	" " " " " "
id.	Arij Scheffer.	Kunst.	Onbepaald.	" " " " " "
id.	S. van Heel.	Dietz.	Nederland.	" " " " " "
id.	Delftshaven.	Schaap qq	Onbepaald.	B. Kopersmit & Co.
Nederl. ind.	Stoomschip Macasser.	Smith.	"	" " " "
" "	id. Ambon.	Hugenholtz.	"	" " " "
Nederlandsche	Baltimore.	Brakke.	"	" " " "
"	Nieuw Holland.	Tuk.	Nederland.	" " " "
Engelsche	Anne Forster.	Clarke.	Engeland.	McMillan Marten & Co.
"	Princess.	G Sargent	"	" " " "
Nederlandsche	Louise Antoinette.	McKenzie.	Onbepaald.	Adam & Co.
Engelsche	Sophia Fraser.	Wilson.	Singapore.	" " "
Ned. ind.	Fearnot.	McKenzie.	Onbepaald.	" " "
Engelsche	Scotch Lassie.	Crawfurd.	"	" " "
Hanover.	Munster.	G. Kok.	Falmouth.	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Senior.	K. L. Swart.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
	Johannes Albertus.	P. L. Londt.	Onbepaald.	" " " " " "

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren Schmidt Weijmans, E. Fuhri en Mevr. Halewijn. Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heer S. E. W. Roorda van Eijsinga en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Medusa en de schroefkorvet Prinses Amalia; de schepen Zaanstroom, Djoedool Moebarak, de Stad Schiedam, Oost India Pakket, de Walvisch, Alfulck, Prins Frederik der Nederlanden, Princess, Daniel Elfstrand Persson, Nieuw Holland, Ville de Paris en Gerardus Jacobus; de stoomschepen Makasser en Ambon; de barken Fathal Ma-än, Saijan Maskoor, Jan Schouten, Jacob, Beatrix, Salma, Drie Vrienden, Delftshaven, Louise Antoinette, Louisa Jacoba Johanna, Everdina Elisabeth, Elizabeth, El Masshoor, Fathool Joesoer, Kattroon Nieda, Adolf van Nassau, Joedool Barie, Sijdneij, Lismoijne, Munster, Soedul Gair, Baltimore, Bacht Mastora, Koning Willem III. Eersteling, Kas Balhair, Naim Balgijer, Djoedoel Karim, Fathool Manan, Salma Banjarmaas, Senior, Abool Hasim, Laurens Koster, Jonkh. Mr. van de Wall van Puttershoek, S. van Heel, Arij Scheffer en Kinderdijk; de brikken Sophia Fraser, Johannes Albertus, Soedoel Barie, Marzoek, So-Ootdin en Rachmanie; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Fearnot, Almok Tasam, Komeij, Bientang Tjaigoan, Berkatool Adjelan, Bilmadjiet, Scotch Lassie, Doris en Fathal Hair; de kotter Tedok.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

14 Dec. De Nederl. Ind. schoener, *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaija, van Soerabaya, den 11den December.

15 Dec. De Nederl. Ind. kotter *Sie Berkat*, gezagv. Sech Abdulla bin Oemar bin Salim Bagrab, van Pontianak, den 12den November.

16 Dec. De Nederl. Ind, schoener *Mifrejool Moelook*, gezagv. Brai, van Kangeang den 8den December.

VERTROKKEN.

13 Dec. De Nederl. Ind. brik *Fathal Haer*, gezagv. Sech Oemaer Drahim, naar Banjarmassing.

14 Dec. De Nederl. Ind. bark *Anthoinette*, F. Reijnaert, naar Makasser.

17 Dec. Het Nederl. Ind. schip *Gertrude*, J. M. Sobels, naar Tjilatjap.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoer, Sumanap, Maria, Sie Damar, Almashoor, Sophia, Mifrejool Moelook, de brik Machmoedie, het schip Passoeroean, thans hernaamd Ernst Willem, de kotters Mabroek, Krabbe, en Sie Berkat.

BANJOEWANGIE

PR. TELEGRAAF.

Het Nederlandsche schip *Catharina Wilhelmina*, kapt. F. H. Popken, den 20sten December van Soerabaya vertrokken, is den 25sten dezer alhier aangekomen, en zoude den volgenden dag zijne reize voortzetten. Aan boord alles wel.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 23sten tot en met den 25sten December 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Arij Scheffer*, gezagv. J. G. Kunst, agent J. F. van Leeuwen & Co.

100 kisten vensterglazen, 49 kisten en balen manufacturen, J. F. van Leeuwen & Co; 9 stuks ijzeren assen, 1 kist brandspuit. Adam & Co; 21 collis manufacturen, 7 collis koopmanschappen, Schimmelpenninck & Co; 10 kisten koopmanschappen, 100 manden bier, P. Kervel & Co; 10 kisten manufacturen, B. J. van Eck & Co; 3 kisten speelgoed, Hammelburg; 3 kisten kantoor en schrijfbehoeften, Martens & Co; 46 kisten champagne, Wm. Mathieu & Co; 5 vaten koopmanschappen, Bezier; 200,000 stuks steenen, N. H. M. 93 collis manufacturen, 100 vaatjes boter, Order; 63 collis passagiers goederen, Ruyl Cramer & Co; 40 vaatjes boter, 3 stuks gerookt vleesch, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Balie per de Baliesche schoener *Poospa*, gezagv. Boensing.

2 kisten binareessche amfioen, Mc Millan Marten en Co; 2 kisten adr. rood katoen, W. Mathieu en Co.

Naar Frankrijk per het Fransche schip *Prophete*, gezagv. E. Guerin; 1000 18/100 picols suiker, 249 51/100 picols rotting, 1871 stuks koe- en buffelhuiden, Fraser Eaton en Co; 1050 picols koffij, 5574 49/100 picols suiker, 82 picols koffij, Schimmelpenninck en Co; 21 picols koffij, P. Kervel en Co.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. Bosch.

1 sabel en I kist inhoud onbekend, Schaegen.

Naar Nederland via Passaroean per het Ned. schip *Koning Willem III*, gezagv. H. H. Zeijlstra.

1 kist katoenlappen, 1 kist zilverwerk, 1 kist boeken en kleinigheden, P. Vader.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* 18.—

KOFFIJ Nominaal.

RIJST (CARGA) per kojang. *f* 110 à *f* 125.—

Id. (WITTE) " " *f* 140 à *f* 150.—

KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300 à *f* 400.—

ARAK per legger. *f* 50.—

OLIE (KLAPPER) *f* 16.—

OLIE (KATJANG)

KADJANG MATTEN *f* 12.—

ROTTING *f* 8 à *f* 8½ —

WISSELKOERS 101 à 103%.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & Z. te *Rotterdam*, bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.